

Слуцький Є.В.аспірант кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Одеського національного економічного університету

АУДИТ ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЇХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВ, ВІДНЕСЕНИХ ДО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНЦЕРНУ «УКРОБОРОНПРОМ»

У статті розглянуто, а також проаналізовано аудиторські звіти підприємств, що передані в управління до Державного концерну «Укроборонпром». В ході дослідження аудиторських звітів нами були систематизовані типові недоліки, зазначені в результатах аудиторських процедур кожного з етапів життєвого циклу основних засобів, вибраних для дослідження підприємств. Виділено найбільш ризикові операції з бухгалтерської оцінки основних засобів для кожного з етапів їх життєвого циклу. Здійснено класифікацію типових форм бухгалтерського обліку основних засобів у державному секторі за різними етапами життєвого циклу для документального забезпечення проведення процедури аудиту. Проведені дослідження значно полегшують і оптимізують роботу аудиторських органів у сфері перевірки бухгалтерського обліку оцінки основних засобів, а також дають можливість зекономити їх час, а як наслідок, і кошти на проведення аудиту.

Ключові слова: життєвий цикл основних засобів, оцінка, переоцінка, аудиторські процедури, справедлива вартість, основні засоби.

В статье рассмотрены, а также проанализированы аудиторские отчеты предприятий, переданных в управление в государственный концерн «Укроборонпром». В ходе исследования аудиторских отчетов нами были систематизированы типичные недостатки, указанные в результатах аудиторских процедур каждого из этапов жизненного цикла основных средств, избранных для исследования предприятий. Выделены наиболее рискованные операции при проведении бухгалтерской оценки основных средств для каждого из этапов их жизненного цикла. Осуществлена классификация типичных форм бухгалтерского учета активов при различных этапах жизненного цикла для документального обеспечения проведения процедуры аудита в государственном секторе. Проведенные исследования значительно облегчают и оптимизируют работу аудиторских органов в сфере проверки бухгалтерского учета оценки основных средств, а также дают возможность сэкономить их время, а как следствие, и средства на проведение аудита.

Ключевые слова: жизненный цикл основных средств, оценка, переоценка, аудиторские процедуры, справедливая стоимость, основные средства.

Постановка проблеми. Національна модель бухгалтерського обліку широко впроваджує міжнародні стандарти бухгалтерського обліку шляхом впровадження передового міжнародного досвіду у національні стандарти бухгалтерського обліку. Та дієвість цього напряму розвитку потребує злагодженості і контролю як з боку держави, так і з боку самих суб'єктів господарювання. Найбільш дієвою формою контролю є саме проведення аудиту господарської діяльності підприємства, установи, організації. А під час аудиту одними із найбільш спірних і ризикових операцій бухгалтерського обліку залишається оцінка основних засобів на всіх етапах їх життєвого циклу, вирішення цієї проблематики можливо завдяки ґрунтовному плануванню аудиту та виокремленню ризикових операцій об'єкта аудиту на кожній зі стадій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розглядом проблемних питань процесу аудиту основних засобів на різних етапах життєвого циклу приділялась увага в наукових робо-

тах таких науковців, як, зокрема, В.П. Бондар [1], Т.А. Бутинець [2], Ю.М. Бездушна [3], Л.В. Гуцаленко [4], Л.О. Голуб [5], І.В. Кононова [6], О.В. Комірна [7], Т.В. Мултанівська [8], О.А. Петрик [9], Н.М. Проскуріна [10], О.А. Подольнячук [11], М.В. Рета [12], М.Ю. Самчик [13].

Метою дослідження є вивчення особливостей аудиту оцінки основних засобів на різних етапах життєвого циклу основних засобів на прикладі аудиторських звітів підприємств, переданих в управління до Державного концерну «Укроборонпром»; класифікація типових форм обліку основних засобів у державному секторі за різними етапами життєвого циклу та виокремлення ризикових операцій на всіх етапах життєвого циклу основних засобів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проведення аудиту основних засобів на різних етапах життєвого циклу в розрізі перевірки правильності проведення оцінки супроводжується ризиками. Досить ґрунтовне дослідження класифікації ризиків було здійснено науковцем

І.М. Белоусовим, де він розділив усі ризики на дві групи:

1) ризик здійснення помилки клієнтом;

2) ризик здійснення помилки аудитором [14, с. 43].

Керуючись його алгоритмом визначення аудиторських ризиків, ми дійшли висновку, що використання такого методу бухгалтерського обліку, як оцінка основних засобів на різних етапах його життєвого циклу, є високо ризиковою операцією як для бухгалтерського органу, так і для аудитора. Зменшення ризиків, на наш погляд, можна здійснити за допомогою правильного планування аудиту підприємницької діяльності об'єкту аудиту, яке б повністю дало змогу охопити всі найбільш ризикові клієнтські операції на первинному, експлуатаційному та ліквідаційному етапах життєвого циклу активів та впровадження єдиної моделі алгоритму визначення справедливої вартості активів. Єдина модель алгоритму визначення справедливої вартості активів повинна використовуватись як під час обліку найбільш ризикових операцій з основними засобами, так і під час аудиту господарських операцій з основними засобами.

Нами були проаналізовані аудиторські звіти підприємств, заснованих на державній власності та переданих в управління до Державного концерну «Укроборонпром». Аудит діяльності на підприємствах проходив у різних періодах: Державне Підприємство «Новатор» з 1 березня 2015 р. по 31 березня 2016 р. та з 1 квітня 2016 р. по 30 червня 2017 р.; Тернопільське державне науково-технічне підприємство «Промінь» з 1 квітня 2015 р. по 31 березня 2016 р.; Казенне підприємство «Шосткінський казенний завод «Імпульс» з 1 квітня 2015 р. по 31 січня 2016 р.; Казенне Підприємство «Шосткінський казенний завод «Зірка» з 1 серпня 2014 р. по 31 грудня 2016 р.; Державне Підприємство «Красилівський агрегатний завод» з 1 грудня 2015 р. по 30 вересня 2016 р.; Державне Підприємство «Шепетівський ремонтний завод» з 1 вересня 2015 р. по 1 липня 2017 р.; Державне Підприємство «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон» з 1 травня 2014 р. по 31 липня 2016 р.; Державне Підприємство «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова» з 1 січня 2014 р. по 31 грудня 2015 р.; Державне Підприємство «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод» з 1 січня 2014 р. по 29 лютого 2016 р.; Державне Підприємство «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» з 1 липня 2014 р. по 1 квітня 2016 р.; Державне Підприємство «Науково-дослідний інститут «Квант» з 1 січня 2015 р. по 1 квітня 2017 р.; Державне Підприємство «Луцький ремонтний завод «Мотор» з 1 липня 2014 р.

по 1 грудня 2015 р.; Державне Підприємство «Львівський державний авіаційно-ремонтний завод» з 1 березня 2015 р. по 31 травня 2016 р.; Державне Підприємство «Харківський приладобудівний завод ім. Т.Г. Шевченка» з 1 жовтня 2013 р. по 31 березня 2017 р.

Загальна первісна вартість основних засобів, визначених для наукового дослідження підприємств, на кінець аудиторського періоду складає 2 742 347,70 тис. грн., зокрема Державне Підприємство «Новатор» – 172 855,00 тис. грн., Тернопільське державне науково-технічне підприємство «Промінь» – 24 050,00 тис. грн., Казенне підприємство «Шосткінський казенний завод «Імпульс» – 181 300,00 тис. грн., Казенне Підприємство «Шосткінський казенний завод «Зірка» – 208 935,00 тис. грн., Державне Підприємство «Красилівський агрегатний завод» – 99 177,51 тис. грн., Державне Підприємство «Шепетівський ремонтний завод» – 40 384,99 тис. грн., Державне Підприємство «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон» – 153 378,00 тис. грн., Державне Підприємство «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова» – 423 56,07 тис. грн., Державне Підприємство «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод» – 20 395,00 тис. грн., Державне Підприємство «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» – 759 883,91 тис. грн., ДП «Науково-дослідний інститут «Квант» – 202 131,00 тис. грн., Державне Підприємство «Луцький ремонтний завод «Мотор» – 249 810,00 тис. грн., Державне Підприємство «Львівський державний авіаційно-ремонтний завод» – 61 440,00 тис. грн., Державне Підприємство «Харківський приладобудівний завод ім. Т.Г. Шевченка» – 162 791,22 тис. грн. Для більш наглядного представлення проаналізованої інформації нами розроблено графік процентного співвідношення первісної вартості основних засобів розглянутих підприємств, що належать до сфери управління «Укроборонпрому».

Проаналізувавши визначену категорію підприємств, ми дійшли висновку, що значна частина основних засобів значно зношена та взагалі не використовується або використовується не в повному обсязі у зв'язку з розпадом Радянського Союзу та неможливістю знайдення ринків збуту на свою продукцію в граничних обсягах своїх потужностей, що стало фактором ризику до їх неефективного використання.

В ході дослідження аудиторських звітів нами було систематизовано типові недоліки, зазначені в результатах аудиторських процедур кожного з етапів життєвого циклу основних засобів.

На первинному етапі життєвого циклу відбуваються:

1) порушення обліку земельних ділянок (не відображення їх в обліку як основних засобів або не відображення прав користування земельної ділянки як нематеріальних активів, порушення порядку реєстрації земельної ділянки) (ДП «Шепетівський ремонтний завод», ДП «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод»);

2) недостатнє оформлення реєстрів бухгалтерського обліку в розрізі «Основних засобів» (ДП «Луцький ремонтний завод «Мотор»);

3) наявність не облікованих основних засобів, виявлених в ході інвентаризації (ДП «Шепетівський ремонтний завод», ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова», ДП «Новатор»);

4) довготривале не введення до експлуатації об'єктів капітальних інвестицій, що призводить до додаткової втрати корисності зазначених об'єктів (ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон»).

На експлуатаційному етапі життєвого циклу відбуваються:

1) віднесення витрат на поліпшення основних засобів до ремонту та не врахування їх до первісної вартості (ДП «Новатор»);

2) наявність основних засобів, які використовуються не на повну потужність або зовсім не використовуються, а амортизація нараховується в повному обсязі (Тернопільське державне науково-технічне підприємство «Промінь», ДП «Красилівський агрегатний завод», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара», ДП «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод»);

3) сплата земельного податку за землі, які не використовуються (ДП «Новатор», Тернопільське державне науково-технічне підприємство «Промінь», ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон», ДП «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод»);

4) тривалий термін простою будівель і виробничого обладнання, що обумовлює додаткову втрату їх вартості (КП ШКЗ «Зірка»);

5) невиконання інструкцій з експлуатації високоліквідних основних засобів (ДП «Львівський державний авіаційно-ремонтний завод», ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон»);

6) наявність основних засобів, які досить довгий час не використовуються та втрачають корисність (Казенне підприємство «Шосткінський казенний завод «Імпульс», ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара»);

7) придбання основних засобів за наявності комплементарних основних засобів, які не використовуються (ДП «Харківське

конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова»);

8) відсутність пропозицій до переоцінки основних засобів за справедливою вартістю (ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова», ДП «НДІ «Квант», ДП «ХЗП ім. Т.Г. Шевченка», ДП «Новатор»).

На ліквідаційному етапі життєвого циклу виявлено нестачі в ході інвентаризації (ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара»).

Найбільша кількість недоліків характерна для експлуатаційного етапу життєвого циклу основних засобів, але найбільше негативних наслідків для підприємства може принести саме ліквідаційний етап життєвого циклу. Оскільки після ліквідації основних засобів процес їх відновлення досить складний або взагалі неможливий.

З метою якісного проведення аудиту оцінки основних засобів, на наш погляд, аудит основних засобів потрібно розділити на три періоди та скласти з таких етапів:

На першому етапі відбувається планування аудиту правильності оцінки основних засобів. Для більш якісного планування необхідний аналіз облікової політики підприємства. Детальне вивчення облікової політики підприємства відкриє методологію оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, порядок нарахування амортизації, визначить швидкість документообігу, частоту переоцінки не фінансових активів, порядок розподілу транспортно-заготівельних витрат, ступінь внутрішнього контролю підприємства тощо. Вивчення не фінансової інформації стосовно виробничої спеціалізації або технологічних процесів підприємства дасть можливість більш чітко засвоїти органам проведення аудиту виробничого циклу підприємства, що, на наш погляд, позитивно вплине на складання програмами аудиту всіх етапів життєвого циклу основних засобів та вибору аудиторських процедур для здійснення перевірки, а також досить чітко уявлення про ті об'єкти виробничого процесу, що введені до експлуатації або потребують виведення з експлуатації. Крім того, необхідне складання анкети відповідності посадових осіб бухгалтерського органу займаним посадам та їх фаховому рівню. Ця анкета дасть можливість виявити слабкі місця в бухгалтерському обліку організації, що буде перевірятись, а також відповідність присвоєння кваліфікаційної категорії бухгалтерам, відповідальним за облік основних засобів.

Крім вищезазначеного, аудитор доцільно вивчити активність ринку, на якому закуповуються основні засоби для визначення власного ризику під час формування майбутніх пропозицій.

Зазначені дії перш за все необхідні аудитору для прийняття рішення про проведення аудиту або самоусування від нього на визначеному підприємстві.

На другому етапі відбувається безпосереднє проведення аудиту. На цьому етапі з метою мінімізації ризиків здійснення помилки органами аудиту слід провести низку погоджених і незалежних процедур аудиту, наслідками яких стане висвітлення проблемних питань різних стадій життєвого циклу основних засобів. Враховуючи досвід, який ми набули під час вивчення аудиторських звітів підприємств, заснованих на державній формі власності, які належать до сфери управління державного концерну «Укроборонпром», ми високремили такі високо ризикові операції.

На первинному етапі життєвого циклу під час документального виявлення активів, до яких була застосована справедлива вартість, необхідно ретельно перевірити методичку оцінки щодо відхилення реальної вартості від оціненої в бухгалтерському обліку. Не меншої уваги потребує дослідження переходу капітальних інвестицій в основні засоби. Наявність активів на введення в експлуатацію стане відправною точкою в нарахуванні амортизації на основні засоби з моменту їх введення в експлуатацію. Також під час переходу капітальних інвестицій в основні засоби існують непоодинокі випадки, коли зазначені капітальні інвестиції слід відносити до інших груп не фінансових активів за обліковою політикою суб'єкта господарювання. Слід забезпечити повноту оприбуткування не фінансових активів, отриманих як гуманітарна допомога або трофейне майно.

На експлуатаційному етапі життєвого циклу основних засобів також є низка ризикових операцій, які потребують особливої уваги.

Під час використання такої аудиторської процедури, як спостереження, здійснюючи вибірково або суцільну інвентаризацію основних засобів, особливу увагу слід звертати на ті не фінансові активи, які на об'єкті аудиту в бухгалтерському обліку представлені у великій кількості, оскільки вони є потенційними до розкрадання. Крім того, аудитору слід звернути увагу на ті основні засоби, які рахуються за обліком та не використовуються під час виробничого процесу, адже досить часто на такі активи здійснюють амортизаційні нарахування.

Під час документального вивчення операцій ремонту основних засобів або дообладнання, реконструкції, модернізації аудитору слід наглядно перевіряти відремонтовані основні засоби та виявляти розбіжності між технічними паспортами обладнання та реальною їх функціональністю. Оскільки ремонт основного засобу – це приведення його характеристик

до технічної документації, а з бухгалтерської точки зору він не впливає на зміну первісної вартості активу. Такі види послуг, як дообладнання, реконструкції, модернізації, приводять до зміни принципу роботи і покращення економічних характеристик основного засобу та фактично є індикатором того, що треба здійснювати переоцінку первісної вартості активу. Крім того, відповідно до Податкового кодексу України слід звертати увагу на певні групи основних засобів, які не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел.

Слід акцентувати увагу користувачів аудиторської інформації на тому, що об'єкти, які довгий час перебувають на консервації, модернізації, реконструкції та на складі установи, втрачають корисність, адже вони морально і фізично застарівають.

Варто перевіряти своєчасність проведення переоцінки або використання застарілого методу індексації основних засобів, що також може вплинути на фінансовий результат підприємства. Необхідно акцентувати увагу на врахуванні збільшення амортизаційних відрахувань з тих активів, які переоцінюються, з метою не втрачання виробничих потужностей та їх своєчасного оновлення.

Слід аналізувати порядок використання та додержання стандартів та інструкцій з експлуатації високоліквідних основних засобів, а також спостерігати за ним. Такий приклад наводить Т.В. Мултанівська у своєму дослідженні, що об'єкти операційної оренди, що отримані від орендодавця, також включаються до складу основних засобів [8, с. 292].

На ліквідаційному етапі життєвого циклу основних засобів також можна виділити цілу низку ризикових операцій.

Під час розбраковки основних засобів на агрегати або складові елементи має місце неповне відображення в обліку всіх елементів і агрегатів. Під час списання з бухгалтерського обліку основних засобів зі складовими, які мають різний термін експлуатації, слід враховувати нарахувану амортизацію на такі складові під час їх подальшого використання.

Варто приділяти особливу увагу документальному оформленню ліквідації високоліквідних основних засобів.

Під час здійснення списання з обліку основних засобів в результаті їх продажу або обміну необхідно звертати увагу на завищення або заниження ціни на ці активи. Оскільки порогом суттєвості для переоцінки основних засобів є зміна їх вартості на 10% від балансової, також буде незайвим здійснювати їх переоцінку під час ліквідації активу, адже їх ціна може змінитися в межах до 10%.

**Класифікація типових форм обліку основних засобів у державному секторі
за різними етапами життєвого циклу**

Назва етапу життєвого циклу основних засобів	Перелік характерних реєстрів бухгалтерського обліку
Первинний етап	Акт введення в експлуатацію основних засобів; Акт приймання-передачі основних засобів; Інвентарна картка обліку об'єкта основних засобів; Інвентарна картка групового обліку основних засобів; Інвентарна картка обліку тварин і багаторічних насаджень; Картка аналітичного обліку визначення справедливої вартості нефінансових активів.
Експлуатаційний етап	Акт внутрішнього переміщення основних засобів; Акт передачі на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів; Акт приймання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів; Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів); Акт переоцінки основних засобів.
Ліквідаційний етап	Акт списання основних засобів (часткової ліквідації); Акт списання групи основних засобів; Акт списання транспортних засобів.

Джерело: розроблено автором на підставі [15]

Також досить ризиковими є операції з ліквідації активів, наслідком яких стає утилізація, особливо якщо вартість утилізації перевищує вартість агрегатів та матеріалів після розбирання. Тому, на наш погляд, доцільним буде збільшення нарахування амортизації з первісної вартості до суми первісної вартості з вартістю утилізації протягом експлуатаційного періоду життєвого циклу основних засобів.

На третьому етапі відбувається завершення аудиту, його документального оформлення і підтвердження результатів аудиту в аудиторському звіті.

Незважаючи на широку варіативність аудиторських процедур та методів реалізації здійснення своїх функцій, найбільшим помічником аудиторів залишається саме бухгалтерська документація. Бухгалтерська документація дає інформаційне забезпечення аудиторської перевірки, а перевірка кожного етапу життєвого циклу основних засобів буде пришвидшена під час класифікації типових форм обліку основних засобів у державному секторі. Оскільки нами не було знайдено альтернативної класифікації типових форм обліку основних засобів для різних стадій життєвого циклу, ми, керуючись Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» від 13 вересня 2016 р. № 818, пропонуємо свій варіант до наукового співтовариства на розгляд, який відображено у табл. 1.

Наведена класифікація дає можливість пришвидшити оперування інформацією, досліджуючи той чи інший етап життєвого циклу основних засобів. Пропозиції щодо вдосконалення бухгалтерського обліку активів та їх експлуатації дають можливість знайти слабкі місця в загальній системі підприємства, що дасть можливість в подальших періодах господарської діяльності попередити вже допущені помилки та забезпечити ефективне використання зазначених засобів як в інформативній системі, так і у виробничій системі підприємства.

Висновки з проведеного дослідження. Нами було вивчено особливості аудиту оцінки основних засобів на різних етапах життєвого циклу основних засобів на прикладі аудиторських звітів підприємств, переданих в управління до державного концерну «Укроборонпром». Класифіковано типові форми обліку основних засобів у державному секторі за різними етапами життєвого циклу, а також виокремлено ризикові операції на всіх етапах життєвого циклу основних засобів. Перспективним, на наш погляд, для подальшого вивчення є застосування справедливої вартості як методу оцінки під час життєвого циклу основних засобів, а також методу перевірки застосування цього методу оцінки. Під час здійснення переоцінок протягом господарської діяльності слід приділяти увагу втраті корисності об'єктів, які знаходяться на консервації та на складах, їх систематичному відображенню.

Список використаних джерел:

1. Бондар В.П. Аудиторські процедури та проблеми їх розробки / В.П. Бондар // ВІСНИК ЖДТУ. – 2008. – № 1. – С. 18–27.
2. Бутинець Т.А. Внутрішній аудит основних засобів: виявлення типових порушень в обліку / Т.А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – № 3. – С. 3–12.
3. Бездушна Ю.М. Особливості аудиту витрат на ремонт та поліпшення основних засобів / Ю.М. Бездушна // Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. – 2014. – № 19. – С. 121–124.

4. Організація обліку та аудиту основних засобів / [Л.В. Гуцаленко, А.С. Гловюк, І.В. Ковальчук] // Економіка і суспільство. – 2017. – № 8. – С. 741–747.
5. Голуб Л.О. Оцінка аудиторського ризику та тестування засобів контролю фінансової діяльності підприємства / Л.О. Голуб // Наукові праці МАУП. – 2014. – С. 207–214.
6. Кононова І.В. Особливості обліку та аудиту основних засобів згідно з міжнародними стандартами / І.В. Кононова, А.О. Бакум. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 6. – С. 19–23.
7. Комірна О.В. Процедури аудиторської перевірки проектних ризиків / О.В. Комірна // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. – 2013. – Вип. 8. – С. 222–226. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkrpuen_2013_8_63.
8. Місце інвентаризації в аудиті основних засобів на підприємстві / [Т.В. Мултанівська, М.С. Горяева, Ю.В. Васильєва]. – 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/1721>.
9. Петрик О.А. Аудит оцінки вартості основних засобів / О.А. Петрик, І.О. Мариніч // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – № 4. – С. 24–26. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2015_4_8.
10. Проскуріна Н.М. Теоретичні узагальнення класифікації аудиторських процедур / Н.М. Проскуріна // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2011. – № 2. – С. 207–212.
11. Подолянчук О.А. Методика і аналіз аудиту обліку основних засобів / О.А. Подолянчук, Г.М. Химич // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – С. 76–80.
12. Рета М.В. Методика аудиту операцій з основними засобами / М.В. Рета, А.О. Іванова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.kpi.kharkov.ua/View/37250>.
13. Самчик М.Ю. Внутрішній аудит витрат на ремонт основних засобів / М.Ю. Самчик // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2016. – № 2. – С. 25–50.
14. Белоусов І.М. Сутність та складові аудиторського ризику, методичні підходи до його розрахунку / І.М. Белоусов, С.П. Макаренко // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3. – С. 43–45.
15. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання: Наказ Міністерства фінансів України від 13 вересня 2016 р. № 818 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>.

Slutskiy Y.V.

ASSESSMENT AUDIT OF MAIN ACTIVITIES ON THE DIFFERENT STAGES OF THEIR LIFE CYCLE ON THE BASIS OF THE ENTERPRISES INCLUDED TO MANAGEMENT OF THE STATE CONCERN "UKROBORONPROM"

The article reviews and analyzes audit reports of enterprises transferred to the state concern "Ukroboronprom". In the course of the study of audit reports, we have systematized the typical shortcomings indicated in the results of audit procedures on each stage of the life cycle of the main assets of the companies selected for the study. The most risky operations which carry out an accounting valuation of fixed assets, for each of the stages of their life cycle were identified. Classification of typical forms of accounting for fixed assets on various stages of the life cycle for documenting the conduct of the audit procedure in the public sector has been carried out. The carried out researches considerably facilitate and optimize the work of auditor bodies in the sphere of checking the accounting of an estimation of the basic means, moreover they give the chance to save their time, and as a result the means for carrying out of audit.

Key words: life cycle of fixed assets, valuation, revaluation, audit procedures, fair value, fixed assets.